

Fiiggetlen Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajduszoboszló, I., Rákóczi-ut
36. szám alatt, ahová a lapra
vonatkozó összes levelezések és
minden közlemények intézendők.

Politikai, közgazdasági és fűrdőügyi hetilap.

Felolós szerkesztő és kiadótulajdonos:
halmaji BOR JÁNOS.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egynegyed évre
2 pengő. Vidéki előfizetőknek
2 pengő 50 fillér. — Lapzárta
pénteken délelőtti 11 órakor.

Hirdetések olcsó díjszabás mellett felvételnek: Kovács Kálmán „Bocskay”-könyvnyomdájában, Hajduszoboszló, I., Horthy Miklós-út 2. sz.

Angol módszer.

Brazília fővárosában Rio de Janeiróban 21 amerikai állam kongresszust tartott arról, hogy miként lehetne biztosítani az Északamerikai Egyesült Államokat a háború sikeres befejezése tekintetében nyersanyagokkal és Amerika teljes elszigetelésével. Mert Angliának még nem elég, hogy az Egyesült Államokat háborús céljainak megnyerte, most különféle ürügyek alattomos felhozásával és erőszakolásával az Egyesült Államok közvéleményét is megnyugtatón óhajtja, hogy csak folytassátok a háborút a tengely ellen, ott lesznek a dél- és középamerikai köztársaságok, azok majd megvédnek benneteket, ha rosszra fordulna a helyzet. Nem a maga firmájával játszik a színpad hátamögött, hanem az Egyesült Államokéval. Mint ahogy eddig is tette minden egyes háborús alkalommal.

Az Egyesült Északamerikai Államok, ha már belementek Anglia megsegítésébe, saját gyengeségüket árulják el, ha a Közép- és Délamerikai Államok segítségét is igénybe kell venniük. Ezek között tíz állam egy millió aluli lakossal sem bír. Brazília, Argentina óriási területeitől eltekintve Bolivia, Ecuador, Chile, Peru és Columbia jöhetnek számításba. Hadihajókkal és némi katonai készítséggel csak Argentina és Chile rendelkezik. Az Egyesült Államok területe közel 8 millió négyzetkilométer, lakóinak létszáma pedig 138 millióra rug. Nyilván szüksége van még a többi amerikai államok összesen 90 millió népére. Egyébként hihetőleg azt tartja, hogy sok lud disznót győz. Az Egyesült Államok roppant kiterjedése ellenére, mint tudjuk, ez előtt 44 évvel a nyugatindiai, a fülöp-szigeteket a spanyoloktól elfoglalta és a birodalomba bekebelezte. A sokat hirdetett demokrácia széles karimájú köpeny, amelyet rá lehet huzni felül a spanyol gallérra minden csavarintás nélkül. De lehet, hogy a muszka mentsikoffokra is

rákerül a sor, azért hogy e pillanatban barátként ölelkeznek. Hiába, az üzlet üzlet.

Angol szokás, hogy maga nem áll ki a nyílt porondra addig, amíg nem muszáj. Egészen a megdöbbenésig ígér védelmet, fegyvert, élelmet, gazdasági segítyt, kölcsönpénzt. Mikor aztán cselekedni kell, egyszerűen hivatkozik arra, hogy hadászatilag még nem készült fel, most gyártják a repülőgépeit és fegyvereit; a katonai kiképzéseket már megindította, az időjárás egyébként is kedvezőtlenre fordult. Emez ígéretseknek lett áldozata Franciaország, Lengyelország, Norvégia, Hollandia, Belgium, Szerbia, Görögország. Az ugrató angol ilyenkor a markába nevet s egyre azt hajtogatja: Hátul az fog majd nevetni, aki legtovább fogja bírni türelemmel, pénzeszacskókkal és idegrendszerrel. Megrögzött angol szokássá vált már az, hogy a magunk bőrét ne vigyük a vérpiacra. Mig akad, akít beugrathatunk magunk helyett, azokat küldjük a vészes helyekre, a drága angol vér addig se pusztul. Az amerikai államok se magukért, hanem Angliáért fogják vérüket ontani és életüket kockára tenni s pazarolni.

Rend és takarékoság.

Hogy Magyarország közellátása zavartalanul nyugodt és biztos alapokon nyugszik, az elsősorban annak a gondosságnak köszönhető, amellyel illetékes hatóságaink a készleteket számbavették és elosztották. Ebben a vonatkozásban épen a közelmúltban jelent meg néhány nagyfontosságú rendelet. Bevezették országos viszonylatban a kenyér jegyrendszert, ismét szabályozták a hústalan napokat és megszüntették a vendéglátó üzemekben kiszolgáltatható ételek számát, minőségét, mennyiségét. A kenyér, illetve zsirjegy országos bevezetése megszüntette a kettős ellátás lehetőségét s a kenyér és zsebzirjegyek rendszeresítése igen tekintélyes megtakarítást eredményezett.

Közellátásunk nyugalma érdekében feltétlenül szükség van az általános és öntudatos takarékos-

ságra. A takarékoság szabályainak betartása nemcsak az illetékes hatóságok kötelessége, hanem az élelmiszereket forgalombahozó iparüzők és a fogyasztóké is. Becsületes szándék és hazafias önmérséklet biztosítja a közellátás nyugodt menetét s a nemzet szempontjából olyannyira döntő jelentőségű takarékoság elve igazán csak akkor érvényesülhet, ha eladó és fogyasztó egyaránt szigorúan betartja a közérdekekben hozott közellátási rendelkezéseket. Az eladónak szigorúan ragaszkodnia kell a rendelkezésekhez, de maga a közönség is köteles megakadályozni az esetleges visszaéléseket. És a fogyasztóközönség külön kötelessége, hogy ahol visszaélést, vagy mulasztást tapasztal, ott közbelép és észleleteit nyomban közli az illetékes hatóságokkal.

Az életbeléptetett rendelkezések alkalmasak arra, hogy elérjék a mindannyiunk érdekében kívánatos célt, épen ezért a közellátási miniszter a jövőben hatékonyabban fogja ellenőriztetni, hogy intézkedéseit megfelelően hajtják-e végre, rendelkezéseit pontosan tartják-e be. Ez az ellenőrzés épen a közérdekekben egészen szigorú lesz, a megtorlás az eddigieknél jelentékenyen súlyosabb lehet, amennyiben megvan a lehetősége annak, hogy visszaélés esetén megvonják az iparengedélyt is. Minden remény megvan azonban arra, hogy e súlyos büntetésre legfeljebb elvétve kerül a sor, mert a fegyelmezett magyar társadalom megérti az idő szavát s iparos, kereskedő és fogyasztó egyaránt teljesíti hazafias kötelességét, amelynek ma egyik első parancsa a takarékoság és a közellátási rendelkezések lelkiismeretes betartása.

Gyapju vásárlását és előlegek folyósítását megkezdtém.

Gáll János
terménykereskedő.

Eladó a Rákóczi-ut 12. számú házasudvar két üzlet-helyiséggel. Felvilágosítást nyújt: Ungár Miklós, Horthy Miklós-ut 3.

— **Simon Istvánné vegytisztító és kelmeifestőüzletét** az árucarnok 7. számú helyiségében a régi bérő kiköltözése után, rövid időn belül megnyitja. A n. é. közönség szives támogatását kéri.

— **Ne vegyen cserépkályhát, mig fel nem kereste Krisch Károly kályhámester raktárát.** Új kályhák raktáron, átrakást és javítást vállal, vidéken is. Debrecen, Ispóty-tér 4. sz. Nagyalomásnál. Telefon: 42-48.

Vöröskereszt közgyűlés.

A helybeli Vöröskereszt fiókja január 24-ikei választmányi közgyűlésének lefolyásáról a következőket jelenthetjük: A közgyűlésen Kovács Lajos alelnök, vallás-oktató-lelkész elnököt és ő nyitotta azt meg is. Az elnök első sorban is lelkes szavak kíséretében átnyújtotta a kormányzó által adományozott Vöröskereszt kitüntető érdemkeresztjét Bélyky Lajos ref. lelkésznek, az egyesület visszalépő volt elnökének, aztán a Vöröskereszt érdemkeresztjét és elismerő okiratait Cseke Gábor ref. igazgató-tanítónak, dr. Márton Gáborné Czeglédy Irén és Gáthy Tóth Gizella úrnőeknek. Bélyky Lajos őszinte köszönetét fejezte ki a kitüntetésért, majd Cseke Gábor igazgató és dr. Márton Gábor polgármester pedig a kitüntetett hölgyek részéről mondott halás köszönetet. Több tárgy elintézése után az elnökválasztásra került a sor. A választmány javaslata alapján a közgyűlés Cseke Gábor református igazgató-tanítót, az egyesület fűradhatlan buzgalmu lelkes tagját választotta meg egyhangu akarattal elnöké. Cseke Gábor meghajlott a közgyűlés bizalma előtt, átvette az elnöki széket és a következő beszédet tartotta:

Mélyen tisztelt közgyűlés!

— Midőn mély tisztelettel megköszönöm önöknek ezt a reám nézve igen megtisztelő bizalmat, amellyel most engem a Vöröskereszt választmány elnökségébe emeltek, — bár nagyon jól tudom, hogy a mai időkben minden magyar embernek kötelessége azt a helyet, amelyre a közbizalom állította, a tőle telhető legnagyobb kötelességtudással, minden erejével és akarásával a legtokeletesebben betölteni, — mégis bizonyos félelem, bizonyos aggodalom fog el, mikor ez elnöki széket elfoglalom.

Félelem azért, hogy vajjon lesz-e elegendő lelki és testi erőm megfelelni azoknak a nehéz feladatoknak, amelyek reám várnak, vajjon lesz-e elegendő anyagi ereje egyesületünknek szembe nézni azokkal az esetleges nagy nehézségekkel, melyek elébe jöhetnek.

Bizony olyan idöket élünk, olyan idöket következhetnek reánk és édes hazánkra, amilyeneket még nem élt át soha. Most nem csupán az ezeréves határok visszaállítása, — nem csupán a csonka részek visszaszerzése, — hanem ezeken túlmenőleg drágább kincsünk, vallásunk, keresztény hitünk, krisztusi rendeltetésünk

léte, vagy nemléte forog kockán a hitetlen, az istentagadó, a sátni gonosz bolsevizmussal szemben, melyet még a keresztyén világ egyik fele is támogat elvakultságában.

De én bízom a jóságos Isten végtelen kegyelmében, bízom munkatársaim segítő támogatásában és bízom az önkénteskedésében, mellyel mindig segítségére jöttek egyesületünknek, valahányszor kérő szavunkkal önköz fordultunk.

Most programot kellene adnom jövő munkásságunkhoz, de a mi programunkat nem mi, hanem az idők szabják meg és külsőben is adva vannak alapszabályainkban. Mi ezt minden rendelkezésében igyekszünk megtartani, végrehajtani és akkor eleget tettünk programunknak is. Most úgy sem a szép szavak, a hangzatos beszédek, a csábító ígérgetések, hanem a tettek ideje következik és mi tenni fogjuk kötelességeinket, ha az idők teljessége úgy kívánja.

Ehhez a nagy munkához ígérem én minden tehetséget, ehhez kérem a jóságos Isten gazdag kegyelmét, ehhez a munkatársaim és önök, valamint a felsőbb hatóságaink jóindulatu támogatását és Isten áldását kérve egyesületünk jövő munkásságára, egyesületünk tagjaira egyen-egyen és összesen, ismételten megköszönve megtisztelő bizalmukat, a Vöröskereszt választmány elnökségét elfogadom. Általános eljenzés és tetszésnyilvánítás követte az új elnök szavait, akit a jelenlevők szeretettel üdvözölték. A közgyűlés ezzel befejezést nyert.

Az Elepen 15 hold tanya és 30 hold pusztá szántóföld eladó. Érkezni lehet: Molnár Bálint Debrecen, Behlen-u. 55

Huszárok a Dnyeper partján.

Írta: Kisigmándy Géza.

Ebben a nagy világégésben is ott járják a magyar legények a hadak útját, ahol legutóbb apáik aratták véres diadalaikat. Akkor ugyancsak a muszkával gyűlt meg a bajunk. Most is a vérázta ősi földön csattog a magyar huszárpátkó. A nyiregyházi huszárok hősi tetteiről azóta is regéket mesélnek és dalokat énekelnek. Pedig már negyedszázad ballagott el felettünk Trianon óta.

Most, szeptember derekán, amikor reggelente már dér lepi be a lovon a pokrócot és jó néhány órába telik, amíg a bátor-talanul pislogató vörös nap melege felszivja a harmatot, egy reggel huszárok kémlelték a Dnyeper füzeseit, melyekből a harci zaj régen elűzte a vizimadarakat. Csak néhány földszinű vadkacsa hápogása törte meg a csendet, amikor a hadnagy felkapta a fejét és nyolcfőnyí járőrrel kitégült szemmel, elálló lélegzettel lesték azt a fehérfejű gyors férfit, aki a nád, torzsák és zombékok között bukdácsolva törtetett feljűk.

Amikor odaért hozzájuk, csak annyi erő maradt meg benne, hogy átölelje a fiatal hadnagy kengyelben levő jobb lábát és kihördüljön belőle a lélek:

— Huszárok...!

A villogószemű nyírségi legények fele úgy pattant le a nyeregből, mintha parancsolták volna. Felemelték az öreget.

— Magyar vagyok... Huszonöt éve várlak benneteket fiaim...

A lakás- és üzletbérek újabb szabályozása.

A hivatalos lap legközelebbi száma közli a m. kir. minisztérium rendeletét, amely a lakás és egyéb helyiségek bérletére vonatkozó egyes kérdéseket újból szabályozza.

A rendelet az új házakban levő lakások bérét és a felmondást is korlátozza. Új házakban, vagyis az 1940. évi január hó 23. napján túl épült házakban azt a bért kell fizetni, amelyben a bérbeadó a ház felépítése után az első bérlővel elsősorban megállapodott. Az ilyen lakások bérletét csak az 5777—1941. M. E. számú rendeletben foglalt rendelkezések korlátai között lehet felmondani. Új házakban levő lakások bérbevételének a rendelet kibocsátása előtt közölt felmondása hatálytalan, ha a rendelet rendelkezései alapján nincs helye felmondásnak és a bérbeadót a bérlő a szerződés további fenntartásáról 8 nap alatt értesíti. Aki a felmondás hatálytalansága következtében a már kibérelt lakásba nem tud beköltözni, eddigi lakását szintén megtarthatja. A rendelet értelmében új házakban levő határozott tartamu lakásbérleti szerződések hatálya bizonytalan időre meghosszabbodik.

Szövetkezeti és társasházban levő lakások bérletét a bérbeadó azon a címen, hogy a lakásra magának van szüksége, csak abban az esetben mondhatja fel, ha a ház már a rendelet hatálybalépése előtt a tulajdona volt a szövetkezetnek, illetőleg a társasház tulajdonjogviszony már a rendelet hatálybalépése előtt keletkezett.

A lakásrendeletek rendelkezéseit, amelyek az üzlet, vagy üzems új helyiségre vonatkoznak, iroda, műterem, műhely céljára bérlet

helyiségekre is alkalmazni kell. Az üzlethelyiség bérletét a bérbeadó az iparhatóság felszólítására köteles felmondani, ha a bérlő kötött forgalmi áruk árusítására nem jelöltetett ki és így az előző üzleti évben üzleti tevékenysége körében 60 százalékkal kevesebb üzleti forgalmat ért el.

A lakáscserét ellenőrzés végett a polgármesternek, illetőleg a községi előjáróságnak be kell jelenteni. A lakások igénybevételét megyei városokban, járási székhelyeken és 5000-nél több lakossal bíró községekben el lehet rendelni, nemcsak közszolgálati alkalmazottak, hanem más személyek lakásszükségletének kielégítése céljából is.

Iskola céljára azonban az igénybevétel helyére tekintet nélkül van az igénybevételnek helye. A lakásbérletekre vonatkozó kivételes rendelkezéseket a rendelet kiterjeszti a visszacsatolt délvédeli területekre is.

H I R E K.

— **A református templomban** ma délelőtt háromnegyed 10 órakor prédikál Loós András segédlelkész, délután 2 órakor kátémagyarázatot tart Melegh Dániel segédlelkész.

— **Az országgyűlés képviselőházi és felsőházi külügyi bizottsága csütörtöki ülésén** Bárdossy László miniszterelnök kijelentette, hogy a szovjet ellen vívott védelmi háború Európa létkérdése, amelyben nemzetünknek is részt kell vennie továbbra is, mint saját védelmi harcában az ország helyzetében rendelkezésre bocsátható erők mértékéig.

— **Az első országos gazdasági bárt** báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter Debrecenben fogja megrendezni.

világháborúban ugyancsak a nyiregyházi huszárezredben szolgált és ezen a vidéken is épen eleget verekedett. Azt méregette, hogy nem az ő századában szolgált-e Antal István a világháborúban?

— Az 59. évemben ballagok a sir felé — folytatta az öreg. 1916-ban estem fogságba. Két gyereket hagytam otthon, amikor felültem a kivirágzott vonatra... Két gyereket, meg az asszonyt. Irni, meg olvasni annakidején elfelejtettem megtanulni, magyar ember pedig, akivel szót érthettem volna, nem került az utamba... Így sokasodtak meg felettem az évek. Nehezen éltem. Alig jutott a betevő falatnál egyébre, de én mindig csak vártam. Erre napnyugatra néztem, mert éreztem —

Nem birta tovább. Annyi érzés toladott a nyelvére, hogy elseperte róla a szóvá valóni akaró hangokat.

Az ezredes ur, meg a többiek megindultan szipogtak. Egyik a csizmáját nézte, a másik meg a derekszíjját babrálta.

— Odahaza biztosan elsírtak — motyogta maga elé könyeivel küzdödé — pedig élek... Ha ugyan élet volt ez az örökös nagy vágyakozás a szörnyű tehetetlenségben... Elsírtak, bizonyára el is temettek és a feleségem, ha az Isten még élteti, így ősi időben biztosan gyertyát is gyújt... Meg a gyerekek. Mivé lettek vajjon, hiszen, amikor elbucstunk a kisebbik még gagyogni is alig tudott. Embernyi emberek lettek azóta...

— **Hitler Adolf** németbirodalmi vezér péntek délután a nemzeti szociálistapárt uralomrajutásának kilencedik évfordulója alkalmából óriási tetszéssel fogadott 2 és fél órás hatalmas politikai beszédet mondott.

— **A városi képviselőtestület** dr. Márton Gábor polgármester elnöklete élén pénteken 39 tárggyal közgyűlést tartott. A közgyűlés lapzárta alatt folyt le, így arról csak jövő lapszámunkban adhatunk részletesebb tudósítást.

— **Franciaországban erős mozgalom** indult meg arra nézve, hogy Németországgal kibéküljenek. Ezt szükségessé teszi szerintük a kommunizmus terjedésének veszedelme, a népelelmezés lehetetlensége és angolszász hatalmak területszerzési mohósága.

— **Az angolok északafrikai frontja** nagyjában összeomlott. Az előre meghirdetett győzelmek elmaradtak. Ehelyett a német és olasz csapatoktól a legutóbbi napokban csufos vereségeket szenvedtek. Rommel hadseregpáncsok fényes győzelmei világszerte bámulatot keltek. Bengházi tengerparti kikötőt megszállották a győzelmes német és olasz hadsereg köteikéi. Rengeteg hadianyag és sok hadifogoly vesztése van az angolnak.

— **Hajdudorog** továbbra is ragaszkodik ahhoz, hogy a Nyiregyházi székely magyarnyelvű görögkatholikus püspökség Hajdudorogon székeljen.

— **Hódmezővásárhelyen** a gazdák és cselédség között huza-vona tört ki az újabb bérmegállapítások körül. Azokat a cselédeket, akik foglaltak fel és nem állottak munkába, a cselédbíró elé idézték.

— **A hajduszentmihályi református férfiak bibliaköre** február 3-án délután 6 órakor tartja szokásos összejövetelét.

Igy váltogatta a szót az öreg huszár, akinek a mozgásán a sok megpróbáltatás után is meglátszott a lovasember jellegzetes imbolygó járása. Azt is meglesték a nyiregyházi huszárok, hogy Antal Pista bácsi, akire úgy vigyáznak, mintha a gyerekek lenne, amikor azt hiszi, hogy senki sem látja, cirógatja a lovakat, eteti, takarítja és fel-felzökken a nyeregbe, mint jó negyedszázaddal ezelőtt, amikor daliás ifjúként megtanult lovagolni. Aztán úgy estefelé, amikor elcsendesedik a hadiélet és csak a lovak ropogtatják vidáman az abrakot, Antal Pista bácsi, a világháború elfelejtett vén huszára csak néz napnyugta felé. Lelki szemei ott kutatják a nyírmegyési kis házat, megvizsgál minden zugot, megnyomja a kilincset, beleselkedik az ablakon, megcirógatja a holddal feleselő kuvasz húséges fejét, amiért vigyázott a házára.

A huszárok pedig csak biztatgatják, hogy rövidesen hazatérnek a nyírségi buckákra, ahol most is kergeti a szél a homokot és nyögeti a nyírfákat. Épen úgy, mint 25 évvel ezelőtt. Mert így ősz derekán már a Karpátokon túl is megnyult az árnyék, fehér lepellel szitálja be a dér a tájat és a tunya pókok már régen elutaztak és már csak a libegő-lengő ökörnyal mutatja távozásukat...

Semmi sem változott Szabolcsban, csak az akkori emberek ritkultak meg, de azért biztosan akad, aki változatlan szeretettel várja a halottnak hitt vén huszárt...

HUS - MENETREND.

A közellátási minisztérium közli: Félreértések elkerülése végett táblázatban közöljük, hogy a hét egyes napjain a husiparosok és vendéglátóüzemek milyen husokat szolgáltathatnak ki a fogyasztóknak.

Hétfőn: marhahus.

Kedden: —

Szerdán: —

Csütörtökön: sertés- és marhahus.

Pénteken: —

Szombaton: sertés-, marha-, borju-, juhhus.

Vasárnap: sertés-, marha-, borju-, juhhus.

A korlátozás alá nem eső baromfi, vad, házinyul, lóhus, hal, zsir, hár, szalonna és tepertő, hurka, disznósajt, belsőrész (nyelv, tüdő, szív, vese, máj, velő, mirigy, pacal, vér és csont), valamint az ezekből vagy ezek felhasználásával készült élelmiszerek és ételek árusítása, illetőleg a vendéglátóüzemekben való kiszolgáltatása természetesen a hét minden napján szabad.

A Keresztyén Ifjúsági Egyesület január 25-én, vasárnap délután jól sikerült magyar nótá-délutánt rendezett a Lorántffy-teremben, amelyet a magyar dal iránt érdeklődő ifjúság teljesen megtöltött. Huszka Mihály megnyitó szavai után Galánfi András ref. tanító vezetésével több igazi magyar nótát tanultak meg a jelenlevők. Az összejövétel a Himnusz éneklésével fejeződött be. Az ifjúsági egyesület vezetősége elhatározta, hogy minden második vasárnap megrendezi az ifjúság részére a magyar nótá-délutánt.

Szénszünet van a református népiskolában szombaton déltől kezdve, a reánk jövő csütörtökön reggel 9 óráig.

A népruházati akció jutányos áron flanel és fehéraru anyagokat utalt ki a szegény iskolás gyermekek részére. A református egyháznál a Lorántffy Zsuzsanna női bibliakör tagjai vállalkoztak rá, hogy a megvásárolt anyagokból ingeket, alsónadrágokat és kötényeket varrjanak díjtalanul.

A református férfibibliakör részére Décsey János VI. tizedbeli presbiter 10 darab zsolnárt ajándékozott. A két legutóbbi összejövétel perselypénzéből is szereztek be 20 darab zsolnárt a bibliakörön való használatukhoz.

A japán haderők Szingapur erődítményeihez 18 kilométernyire jutottak. Az angolok és amerikaiak eddigéig nem tudtak utánpótlásul kielégítő létszámú csapatokat küldeni Szingapur védelmére. A keletindiai kisebb-nagyobb szigetek többsége már japán kézre került. A roppant kincsekkel bővelkedő Jáva sziget angolholland katonai parancsnoka a sziget belsejébe tette át főhadiszállását, de maholnap onnan is kiszorul.

Elhunyt igazgató-tanító. Mézáros József debreceni református igazgató váratlanul meghalt. 56 évet élt. 36 évig tanított. Január 18-án temették a debreceni köztemető diszravatalozójából, a ref. egyház szertartása szerint. A megboldogultat neje és rokoni gyászolják. Köztisztelőben álló polgártársunk K. Szilágyi Bálint helybeli birtokos a megboldogultban vejét, Szilágyi Sándor városi adóosztály vezetőjét pedig sógorát gyászolja.

Házasságkötés. Davidovits Ella és Hoffmann József febr. 1-én Miskolcon házasságot kötnek. (Minden külön értesítés helyett).

Hajdúvármegye törvényhatósági közgyűlése február 9-én délelőtt fél 11 órakor Szilassy László főispán elnökle élén ülést tart Debrecenben a vármegyei székházban. Előzőleg reggel 9 órakor a vármegyei közigazgatási bizottság üléskezdi.

Az egész országban megszervezik a sertésfenyészítő községeket. A mangalicatenyésztők országos egyesülete, amely az elmúlt évben már 12,000 mangalica kocát és többmint 100,000 mangalica malacot törzskönyvezett és tartott ellenőrzés alatt, programjába vette, hogy a földmivelésügyi minisztérium támogatásával és irányításával az egész országban megszervezi a sertésfenyészítő községeket.

A Magyar Föld legújabb számában Pákozdy Ferenc irt vezércikket. A magyar falu képes hetilapja a gyümölcsfák állati és növényi kártevőiről, az állatok téli jártatásáról, a gazda udvarának célszerű elrendezéséről közöl szakcikkeket. Mutatványszámot küld a Magyar Föld kiadóhivatala Budapest, VII., Erzsébet-körut 7.

Huszonegy dél-, közép- és északamerikai állam Rio de Janeiroban Brazília fővárosában kongressust tartott az Egyesült Észak-amerikai államok kezdeményezése és nyomásának kényszerére alatt és azt határozták többek között, hogy hadat üzennek Japánnak, Német- és Olaszországnak, valamint a velők szövetséges államoknak és ezek részére minden élelem és nyersanyag szállítást beszüntetnek. Argentína és Chile előbb megkérdezik törvényhozó testületeiket, hogy beleegyeznek-e a hadüzenetbe, vagy semlegesek maradnak.

Gazdaköri közgyűlés. Folyó hó 25-én délelőtt tartotta évi közgyűlését a Gazdakör, a tagok nagy érdeklődése mellett. A kör bevétele 2850/85 P, kiadása 1798/19 P, maradvány 1052/66 P. A betervezett számvizsgáló és leltári jelentéseket egyhangúlag elfogadta a közgyűlés. A Kovács Gyula-alapítványból Cs. Szűcs Bernát Csokonai-utcai lakos, törpebirtokos és Horváth Gyula földműves-napszamos lettek 10—10 pengő pénzjutalommal és kitüntető oklevéllel megjutalmazva. A megfogyatkozott tisztikart a közgyűlés egyhangúlag kiegészítette. Jegyző lett Székely József helyett Kiss Károly III. t., igazgatósági tag Loós István és választmányi tag Kircsi Kálmán Nádudvari-uti lakos.

Az aranykalászos gazdák hivatásáról irt vezető cikket Fábrián Bertalan aranykalászos gazda a Magyar Föld legújabb számában. A magyar falu képes hetilapja a takarmánykészletek takarékos beosztásáról, a téli gazdasági iskolákban folyó gazdanevelésről, a baromfiótlak téli gondozásáról közöl szakcikkeket. A székely ifjúság részére rendezett faragási tanfolyamról számol be írásban és képben. Elbeszélést, verseket, Dél-Ázsia szigetvilágáról térképet és képeket, kisczikket, piaci és vásári árakat, rendeleteket és sok más hasznos, érdekes cikket és képet találunk benne. Mutatványszámot küld a Magyar Föld kiadóhivatala Budapest, VII., Erzsébet-körut 7.

Megölte a kályhából kitördülő füst. Halalos szerencsétlenség történt Hajdudorogon. Nagy Miklós 47 éves földműves este, lefekvéskor alaposan megrakta a vaskályhát. Közben a kályha kéménye és csöve meglazult és a kiáradó füst és szénáz álmában megölte Nagy Miklóst. Mire rátaláltak, már halott volt. A szerencsétlenség ügyében megindult a vizsgálat.

A hajduszoboszlói levante egyesület leányszakosztálya jan. 18-án közgyűlést tartott, melyen vitéz dr. Simon Árpád kir. közjegyző elnökölt. A közgyűlésen a tagok igen nagy számmal vettek részt. Cseke Ilona áll. gazd. tanítónő igen tartalmas felolvasás keretein belül ismertette a levante leány szakosztály céljait és munkatervét. A felolvasás általános tetszést váltott ki. Vitéz dr. Simon Árpád elnök hálás köszönetet mondott a mindvégig lebilincselő felolvasásért az előadó Cseke Ilona urleánynak és a tömegesen megjelent leányoknak, majd a közgyűlést bezárta.

Anyakönyvi hírek. Házasság kihirdetések: Jenei Imre és Hüse Julianna, Vida Lajos és Szlavkay Judit, D. Kovács Gyula és Kálmán Margit. Házasságot kötöttek: Hoffmann József és Davidovics Eszter, Nagy Lajos és Fazekas Etelka, Tóth Imre és Szilágyi Julianna, Vágó József és Elek Lukács Julianna, B. Szabó Károly és Szegedi Erzsébet, Rácz Béla és Kandi Mária, Pomati Ferenc és Szabó Vilma, Vágó József és Sörös Julianna, Turi Gábor és Fekete Mária, Zöld Imre és Pálczer Eszter, Huszti János és Pap Etelka. Születések: Magyar Elek fia Lajos, M. Tóth Károly fia József, Herczeg Elek fia Elek-László, Arva Márton leánya Mária, Zabos Árpád fia Árpád, Tar Gyula leánya Ilona, Varga Gábor leánya Irén. Halálozások: Császi Károlyné — Tóth Eszter — 64 éves, özv. Lénárt Jakabné — Császi Zsófia — 76 éves, özv. Zudor Istvánné — Szűcs Zsófia — 65 éves.

Az ipartestület február 7-én, szombaton este 8 órai kezdettel (2 óráig) saját székházában tancsot rendez. Belépődíj: személyenként 2- P, családjegy (3 személyig) 5- P. Jegyek előre válthatók az ipartestületben.

A kishasszonbérleti törvényi életbeléptetik. Annak idején a kihirdetésekor az 1940. évi IV. törvénycikk nem lépett teljes egészében hatályba, hanem a törvény egyes intézkedéseit részletenkénti rendeleti uton léptetik életbe. A törvénynek a legfontosabb része, amely éppen a kishasszonbérletek juttatását szabályozza és záros határidőn belül bejelentési kötelezettség alá vonja a nagyobb bérleteket, még nincsen érvényben. A bejelentési kötelezettségnek az a célja, hogy a kormány a nagyobb haszonbérleteket részben vagy egészben igénybe vehesse földbirtokpolitikai célokra, tehát kishasszonbérletek alakítására. Beavatott helyről származó értesülés szerint a törvénynek a kishasszonbérletek juttatását szabályozó részét a kormány a közeljövőben szándékszik életbeléptetni. A nagyobb haszonbérletek bejelentésére már a most következő gazdasági évben sor kerül és így meg fog indulni egyesek igénybevétele és kishasszonbérletekké való alakítása.

A földmivelésügyi miniszter rendelkezése a vetőmagvak ólomzárólására. Banffy Daniel báró földmivelésügyi miniszter a gazda és vetőmagkereskedelmi érdekeltségek kérésére megengedte, hogy a vetőmagvizsgálói intézetek az általuk ólomzáró vetőmagkészleteknek kisebb részekre való osztása esetén a tulajdonos kérelmére a kisebb részeket újból ellássák állami ólomzáróval és zárójeggyel. Ezzel a rendelkezéssel lehetővé tették a már ólomzáró készleteknek a vevőközönség által kívánt kisebb burkolatban való forgalombahozatalát.

Bocskay Mozgó

heti műsora:

Február 1-én, vasárnap: Két film egy műsorban. Rád bizom a feleségem. Páger Antal, Erdélyi Mici, Vaszary Piri főszereplésével. Nagyszerű magyar vígjáték és izgalmas magyar bűnügyi film: **Nagy kaland.** Magyar hiradó.

Február 2-án, hétfőn: Kongóexpress nagy dzsungel film. Főszerepben: Willi Birgei. Kisérő műsor: **Magyar hiradó.**

Február 3-án, kedden: Kettő egy jeggyel. Csak 16 éven felülieknek. **Órvény.** Remek francia film, nagy szerelmi dráma. Kisérő műsor: **Csodálatos élet.** Kis film. Ufa hiradó.

Február 4-5-én, szerdán-csütörtökön: Kettő egy jeggyel. Izgalmas vadnyugati cowboy film. **Hatos fogat.** Kisérő műsor: **Élő bombák.** Német háborús hiradó.

Február 6-án, pénteken: Fedák Sári első nagyszerű magyar filmje. **Iza néni.** Kisérő műsor: **Fox hiradó.**

Február 7-8-án, szombaton-vasárnap: Kifűző magyar vígjáték. **Édes a bosszu.** Páger Antal, Erdélyi Mici, Komár Julia főszereplésével. Kisérő műsor: **Tom Tyler: Farm hőse.** Magyar hiradó.

Továbbfejlesztik a gazdasági munkaügyi felügyelői szolgálatot. A földmivelésügyi miniszter a közeljövőben új gazdasági munkaügyi felügyelőket nevez ki a vármegyei székhelyein működő gazdasági felügyelőségekhez. A pályázati hirdetmény a Budapesti Közlöny január 23-i számában jelent meg. Ezzel a gazdasági munkaügyi szolgálat szervezete teljesen kiépül s az ország egész területét behálózza. A szervezet megteremtését szociális és termelési érdekek követelték meg. Az új munkaügyi felügyelők — akiktől a törvény főiskolai oklevelet és szociális felkészültséget kíván meg — fontos szerepet kapnak a gazdasági munkaügyi igazgatás s különösen a mezőgazdaságnak munkaerőellátása terén. A szervezést és a munkaügyi szolgálat személyzetének kiválasztását a földmivelésügyi minisztérium társadalompolitikai ügyosztálya végzi. (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. szám II. emelet 206.)

Új építkezések a tenyész-állatvásártelepen. A március 21-én megnyitott mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásárt az OMGE ez évben a rendkívüli viszonyok ellenére minél gazdagabb tartalommal kívánja megrendezni, hogy így hű képet adjon a megnagyobbodott ország sokoldalú termelőképességéről. Megemlékezhettünk már arról, hogy a kiállítás tenyészállatvásár csoportjaiban a rendelkezésre álló férőhelyeket lényegesen meghaladó létszámú bejelentés érkezett a rendezőbizottsághoz. A várható nagyobb keresletre való tekintettel a földmivelésügyi minisztérium a múlt évben épült új kiállítási szerkesztőállók mellett még az ősszel új, korszerűen berendezendő szarvasmarhaistállók építését kezdte meg, amelyeknek építése a zord téli időjárás ellenére folyamatban van és előreláthatólag a kiállítás megnyitásáig el is készülnek. A többi kiállítási csoportban is néhány új csarnok építése van tervbe véve, úgy, hogy a közel 30 kat. hold kiterjedésű hatalmas kiállítási telep ez évre már még jobban kiépül. A rendezőbizottság az érdekelt vármegyéket támogatásával továbbfejleszti a falusi népiélet, a népművészet és a háziipar bemutatását szolgáló kedves "kiállítási falut". A már meglévő mezőkövesdi, göcseji, kunsági, halasi, sárközi, somogymezei és apátfalvi házak mellé egy kalocsai és egy kalotaszegi falusi ház fog épülni, amelyekben a vidékeknek gazdanépe szokásos házi foglalatosságát fogja a kiállítás közönségének bemutatni. A kalotaszegi ház előtt

galambducos székelykapu fog állani. A kiállítási felü a különböző vidékek eredeti viselet-be öltözött népeivel bizonyára az ideai kiállításhoz is egyik legkedvesebb és leglátogatottabb helye lesz.

— **Pályadíj a juhtejtermékek hamisításának hiderítésére.** A juhtenyésztés fontossága hazánkban — különösen a mai háborús viszonyok között — közismert és így a földmivélsügyi kormányzat a legnagyobb súlyt helyezi arra, hogy a juhtenyésztés zavartalan fejlődése biztosított legyen. Ez elsősorban a juhászok jövedelmezőségének emelésével valósítható meg. Megfelelő gyapjúárak mellett nagyjelentőségű azonban a juhtej értékesítésének biztosítása is. A jelenleg érvényes árkormánybiztosítási rendelet a juhtejnek és juhtejtermékeknek megfelelő árat biztosított ugyan, azonban az értékesítést nagy mértékben veszélyezteti a juhtejtermékeknek országwide elterjedt hamisítása. A legfinomabb „asztali” tehénturó ára ugyanis kilogrammonként 2 pengő, a juhturóé pedig 3-20 pengő, tehát a tehénturónak a juhturóhoz, illetőleg a tehéntejnek a juhtejhez való keverése számottevő hasznot biztosít. A hamisítás megakadályozását megnehezíti az, hogy jelenleg nem rendelkezünk oly megbízható vizsgálati módszerrel, amellyel pontosan megállapítható lenne a juhtejnek tehéntejjel, illetőleg a juhturónak tehénturóval való keverése. Tekintettel a kérdés fontosságára, a földmivélsügyi miniszter 2000 pengő, az OMTK 2500 pengő pályadíjat tűzött ki olyan vizsgálati eljárás kidolgozására, amellyel a tehén- és juhtejtermékek összekeverése megállapítható, ha pedig a pályázat nyertese a földmivélsügyi miniszter fennhatósága alatt működő kísérletiügyi intézménynél teljesít szolgálatot, a pályadíj 500 pengővel emelkedik, azaz összesen 5000 P. A pályázat határideje 1942. aug. 31. A pályamunkák az Országos m. kir. Chemiai Intézethez (Budapest, II., Keleti Károly-u. 24.) küldendők be. Az intézet a megoldandó feladatok tekintetében minden tájékoztatást megad a pályázóknak. A beérkezett pályázatokról a földmivélsügyi miniszter által kijelölt szakbizottság dönt.

— **Beczássy Judit és Tábori Piroška szép és érdekes regénye folytatódik a Magyar Lányoknak legújabb számában.** Folytatódik még a lap érdekes új rovata, amelyben a lányok munkájokról, pályaválasztási gondjairól, munkaközben elért sikereikről számolnak be. Díjtalan mutatószámot kívánatra bárkinek küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrássy-ut 16.

— **A vetőmagakciók kereteit lezárták.** A földmivélsügyi miniszterium a termelés egységesítését célzó minőségi vetőmag kiosztását, valamint az elemi károsult gazdák megsegítését szolgáló inséges vetőmagakciót a folyó év tavaszán is lebonyolítja. A földmivélsügyi miniszterium a szükséges vetőmagkészleteket az egyes vármegyék között már szétosztotta, ezért nyomatékosan felhívja a gazdák figyelmét arra, hogy az említett akciók során kapott, vagy saját készleteikből vetési célokra tartálékolt zab-, árpa- és kukoricavetőmagot egyéb célra semmi körülmények között se használják fel, mert a már megállapított kereteken túlmenően a földmivélsügyi kormányzat nem áll módjában több zab-, árpa- vagy kukoricavetőmagot biztosítani.

Eladó Hajduszoboszlón a Kossuth-utca 101. szám alatti ház 670 négyszögöl kerttel és gazdasági épületekkel. Érdeklődni lehet: a helyszínen.

Meghívó

a Hajduszoboszló megyei város Elnökségi Bizottság Legelítési Társulatának

1942. évi február hó 16. napján, délelőtt 10 órai kezdettel, Hajduszoboszlón, a városháza közgyűlési termében tartandó

évi rendes közgyűlésére.

Hajduszoboszló, 1942. január 30.

iff. Czeglédy Lajos H. Fekete Mihály
társulati jegyző. társulati elnök.

Tárgysorozat:

1. Elnöki jelentés a társulat 1941. évi működéséről.
2. Hajdúvármegye Közigazgatási Bizottságának határozata az 1939. évi zárószámadás jóváhagyása tárgyában.
3. Hajdúvármegye Közigazgatási Bizottságának határozata az 1940. évi zárószámadások jóváhagyása tárgyában.
4. A Földmivélsügyi Miniszter Ur leirata a Bohn-féle téglagyár ügyében Sebestyén Lajossal kötött haszonbérleti szerződés jóváhagyásának megtagadása tárgyában. Ezzel kapcsolatban a téglagyár visszavétele tekintetében folytatott tárgyalások bejelentése.
5. A téglagyár újabb haszonbérbeadására vonatkozó árverési feltételek és jegyzőkönyv bemutatása.
6. Városi képviselőtestületi közgyűlés megkeresése a M. Kir. Honvéd Légierők részére repülőter céljára terület átengedése iránt.
7. Városi képviselőtestületi közgyűlés megkeresése kerteszet terület céljára terület átengedése iránt.
8. Polgármester ur megkeresése az Országos Nép- és Családvédelem Alap részére 3000 négyszögöl területű ingatlanok házhely céljára eladása iránt.
9. Polgármester ur megkeresése a város északi belterülete melletti Rásó István-ut e minőségének elismerése iránt.
10. M. Kir. Erdőigazgatóság leirata legelő-fésítés iránt.
11. M. Kir. Államvasutak Igazgatóságának megkeresése a vasúti állomás Kaba felőli részén 1100 négyszögöl és a gázsűrítő telep mellett kb. 1600 négyszögöl terület eladása iránt.
12. M. Kir. Mélyfúrás üzemvezetőségének kérése a mélyfúrás melletti terület haszonbérbeadása iránt.
13. A Hajduszoboszlói Földgazdálkodási Társasággal kötött adásvételi szerződés bemutatása.
14. Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara megkeresése a nádudvari ut melletti legelőterületből 500 négyszögöl területnek haszonbérbeadása iránt juhászturó céljára; kapcsolatban a megkötött haszonbérleti szerződéssel.
15. Lakatos Imre kérése az állomás előtti területből 200 négyszögölnek házhely céljára eladása iránt.
16. Szöllősi József és Sándor János kérése O. F. B. házas ingatlanokhoz 75 és 29 négyszögöl területű ingatlanok eladása iránt.
17. Nagy Elek kérése 200 négyszögöl területű ingatlanok házhely céljára való eladása iránt.
18. B. Tóth András kérése 91 négyszögöl házhely terület eladása iránt.
19. Dede Lajos és Tanka Sándor kérése 55 és 85 négyszögöl területű ingatlanok eladása iránt.
20. Az alapszabályok 2. §. és 3. §-ának, a legelő rendtartás 1. §-ának módosítása az ingatlanok átruházásával kapcsolatban.
21. Jelentés az előző közgyűléseknek házhely eladása tárgyában hozott határozataival kapcsolatban.
22. 1941. évi zárószámadások bemutatása.
23. 1942. évi költségvetési előirányzat bemutatása.
24. Társulati elnök részére felhatalmazás megadása beszerzésre kerülő apaállatok vételárának fizetése végett állami kölcsön igénybevétele céljából.
25. Társulati elnök megválasztása.
26. A társulat 3 alelnökének, ügyészének, állatorvosának, pénztárnokának, jegyzőjének, gazdáinak, 24 választmányi tagjának választása.
27. Indítványok, kérvények, bejelentések.

Kivonat versenytárgyalási hirdetmény.

Hajduszoboszló város Közműveinek Igazgatósága kezelése alatt álló villany- és fürdőtelepe között építendő mintegy 500 méter hosszú betoncsatorna munkálataira **versenytárgyalást** tart.

Az ajánlatok kizárólag az ajánlati minta, ill. költségvetési űrlap felhasználásával és a jelen felhívásban foglaltak értelmében adandók meg.

Az alírt ajánlatokat sértetlen borítékban elhelyezve és lezárva 1942. február 9-én, déli 12 óráig kell benyújtani személyesen, vagy posta útján az üzemek irodájában. Ugyanezen a napon déli 12 óra 30 perckor az ajánlatok felbontatnak, amikor a magukat igazoló ajánlattevők, vagy azok képviselői jelen lehetnek.

Vállalati feltételek, költségvetési űrlap, részletes versenytárgyalási hirdetmény stb. az üzemek irodájában díjmentesen beszerezhetők s a helyszínrájk ugyanott megtekinthető. Hajduszoboszló, 1942. január 10. napján.

Igazgatóság.

Kivonat versenytárgyalási hirdetmény.

Hajduszoboszló város Közműveinek Igazgatósága kezelése alatt álló fürdőtelepén építendő 20 x 30 m. méretű vasbeton medence munkálataira **nyilvános versenytárgyalást** tart.

Az ajánlatok kizárólag az ajánlati minta, ill. költségvetési űrlap felhasználásával és a jelen felhívásban foglaltak értelmében adandók meg.

Az alírt ajánlatokat sértetlen borítékban elhelyezve és lezárva, 1942. február 9-én, déli 12 óráig kell benyújtani személyesen, vagy posta útján az üzemek irodájában. Ugyanezen a napon déli 12 óra 30 perckor az ajánlatok felbontatnak, amikor a magukat igazoló ajánlattevők, vagy azok képviselői jelen lehetnek.

Vállalati feltételek, költségvetési űrlap, részletes versenytárgyalási hirdetmény stb. az üzemek irodájában díjmentesen beszerezhetők s a terv ugyanott megtekinthető.

Hajduszoboszló, 1942. január 10-én,

Igazgatóság.

Hirdessen a „Független Hajduság”-ban.

— **Kisgazdák állattenyésztési továbbképzése.** Az állattenyésztés fejlesztésének egyik legfontosabb előfeltétele, hogy nemcsak a nagyobb tenyésztők, hanem a kisgazdák széles körei is rendelkezzenek a korszerű állattenyésztési ismeretekkel. Ezt a célt tartja szem előtt a földmivélsügyi miniszterium, amikor a kisgazdák állattenyésztésének a megszervezésével, rendszeres irányításával, a helyszíni tanácsadás kiépítésével és rendkívül nagyszámu állattenyésztési tanfolyam rendezésével gondoskodik az okszerű állattenyésztési ismeretek népszerűsítéséről. A tél folyamán közel 500 ilyen állattenyésztési tanfolyam szolgálja a kisgazdák állattenyésztési továbbképzésének az ügyét a m. kir. gazdasági felügyelőségek, a kerületi és a vármegyei állattenyésztő szervezetek közreműködésével. Ezt a továbbképzést a földmivélsügyi miniszterium a felsőbb fokozatban is érvényesíti. Ezt a célt szolgálta a vármegyei állattenyésztő egyesületek ügyvezetését ellátó m. kir. gazdasági felügyelők részére Budapesten rendezett és most bezárult állattenyésztési tanfolyam is, amelyen közel hatvanan vettek részt. Ezen a felsőfokú állattenyésztési tanfolyamon, amelyet a műegyetem állatorvosi karán rendeztek meg, a legkiválóbb állattenyésztési szakemberek tartottak előadásokat az állattenyésztés újabb eredményeiről és fejlesztésének eszközeiről. A földmivélsügyi miniszterium állattenyésztési tanfolyamai iránt vidéken is rendkívül nagy az érdeklődés. Nagyon sok esetben férőhely hiányában a nagyszámu jelentkezőnek még a felét sem lehet felvenni és előfordul, hogy ugyanabban a községben két tanfolyamot is kell rendezni. Ez is mutatja az állattenyésztési tanfolyamok nagy gyakorlati jelentőségét.

— **Nép- és Családvédelem.** Megjelent az Országos Szociális Felügyelőség folyóiratának a Nép- és Családvédelem-nek 1942. évi II. évfolyamnak első száma. Az új számban Csizmadia Andor, Kolossvár társadalmáról készít vázlatot, Kovács György a népelemzési tanfolyamok három évének eredményeit ismerteti, vitéz Kovács Dezső „A sokgyermekes családok jövedelmének fokozása” c. értekezésének keretében a háromfolyosós racionalizálásáról ír, Hosszu Károly a cseh és szlovák szociálpolitika irányait hasonlítja össze a magyar szociálpolitikával. A Figyelőben Tomori Viola a szociális irányú szépirodalom új fejlődését tárgyalja, a népfőiskolákról szóló ismertetés és Németh József szociális krónikája időszerű szociális kérdésekkel foglalkoznak. Ezenfelül bő könyvszemlélet és folyóiratszemlélet, valamint szociális könyvtár könyvjegyzékét s rendeletek ismertetését találjuk a folyóiratban. A 40 oldalon megjelenő folyóirat ára 50 fillér. Előfizetése egy évre 6 P. Kapható az IBUSZ pavillonokban, vagy könyvkereskedőknél. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest I. Uri-utca 93.